

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย

เรื่อง แนวทางการเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
กรณีที่มีหนังสือจากสถานีตำรวจแจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นทำการเปรียบเทียบ

เทศบาลตำบล ก ได้มีหนังสือ ที่ ออ ๖๒๖๐๑/๔๖๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ เพื่อขอหารือแนวทางการดำเนินขั้นตอนการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียดดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔ สถานีตำรวจภูธร ข มีหนังสือแจ้งให้เทศบาลตำบล ก ดำเนินการเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหา จำนวน ๓ ราย ของบริษัท ม ในความผิดร่วมกันประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพกิจการที่เกี่ยวกับปิโตเลียม ปิโตรเคมี ถ่านหิน ถ่านโค้ก และสารเคมีต่าง ๆ ประเภทกิจการสะสมน้ำมัน เทศบาลตำบล ก จึงสอบถามไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จ ถึงขั้นตอนการส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จ แจ้งว่า กรณีดังกล่าวมิได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย กระบวนการดังกล่าวได้ดำเนินการในชั้นพนักงานสอบสวน และส่งสำนวนให้อัยการแล้ว จึงไม่อาจดำเนินการตามขั้นตอนเปรียบเทียบปรับ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทางเทศบาลตำบล ก จึงได้ทำหนังสือชี้แจงพร้อมอ้างอิงบันทึกการตอบข้อหารือของศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข เรื่องเสร็จที่ ๑๙/๒๕๖๑ ที่มีข้อเท็จจริงใกล้เคียงกับกรณีข้างต้นไปยังสถานีตำรวจภูธร ข สถานีตำรวจภูธร ข จึงส่งเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จ โดยตรง ต่อมาทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จ สรุพบว่าผู้ต้องหาทั้ง ๓ ราย มิได้สะสมน้ำมันไว้เพื่อจำหน่าย แต่เป็นการสะสมน้ำมันไว้เพื่อประกอบกิจการอุตสาหกรรมจึงไม่ต้องขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทกิจการสะสมน้ำมัน

ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจชุดจับกุม สถานีตำรวจภูธร ข ตรวจพบว่าผู้ต้องหาทั้ง ๓ รายกระทำความผิดข้อหาร่วมกันประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กิจการที่เกี่ยวกับหิน ดิน ทราย ซีเมนต์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึงประเภทกิจการอุตสาหกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาต เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ เจ้าพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธร ข ได้ส่งเรื่องไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด จ เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหา แต่ต่อมาสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จ แจ้งให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย ๒๕๖๓ สถานีตำรวจภูธร ข จึงมีหนังสือที่ ตช ๐๐๑๖.๖ (๒๘)/๗๒๔ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ให้เทศบาลตำบล ก ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ซึ่งทางเทศบาลตำบล ก พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีนี้มีขั้นตอนการดำเนินการแบบเดียวกับกรณีที่สถานีตำรวจภูธร ข ขอให้ดำเนินการเปรียบเทียบปรับข้อหาร่วมกันประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตประเภทกิจการสะสมน้ำมัน โดยเทศบาลตำบล ก ยังไม่ทราบข้อสรุปที่ชัดเจนว่าในกรณีดังกล่าว ยังคงต้องดำเนินการตามกระบวนการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นหารือ

เทศบาลตำบล ก ได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธร ข ให้ดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ข้อหาร่วมกันประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กิจการที่เกี่ยวกับหิน ดิน ทราย ซีเมนต์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง ประเภทกิจการอุตสาหกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งทางเทศบาลตำบล ก พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีนี้มีขั้นตอนการดำเนินการแบบเดียวกับกรณีที่สถานีตำรวจภูธร ข ขอให้ดำเนินการเปรียบเทียบปรับ...

ปรับ ข้อหาร่วมกันประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาต ประเภ
กิจการสะสมน้ำมันที่มีข้อเท็จจริงใกล้เคียงเทียบเคียงกับบันทึกการตอบข้อหารือของศูนย์บริหารกฎหมาย
สาธารณสุข เรื่องเสร็จที่ ๑๘/๒๕๖๑ โดยเทศบาลตำบล ก ยังไม่ทราบข้อสรุปที่ชัดเจนว่าในกรณีดังกล่าว
ยังคงต้องดำเนินการตามกระบวนการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
หรือไม่ อย่างไร

ความเห็นประเด็นหารือ

กองกฎหมาย ได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

ความเห็น : จากการตรวจสอบข้อมูลตามหนังสือสถานีตำรวจภูธร ข ที่ ตช ๐๐๑๖.๖
(๒๘)/๑๔๔ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ขอให้นายกเทศมนตรีตำบล ก ทำการเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหา
กรณีบริษัท ม ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมชุดทรายทุกชนิด ชุดทราย ร่อนทราย แปรรูปทราย
ผลิตทรายอุตสาหกรรมทุกชนิด รวมทั้งรับจ้างขนทราย ซึ่งในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุมเข้าตรวจสอบ
พื้นที่ในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ นั้น ได้พบว่าผู้ประกอบการได้ดำเนินการโดยที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
และจากบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา พบว่า ผู้ต้องหาในฐานะนิติบุคคลของบริษัท ม ได้รับสารภาพว่าประกอบ
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภชุดทราย อันเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ประเภทรายการสะสม การผสมซีเมนต์ หิน ดิน ทราย วัสดุก่อสร้าง รวมทั้งการชุด ตัก ดูด (การดูดทราย) ไม่ บด
หรือย่อย ด้วยเครื่องจักร ประเภ ๑๑ ข้อ ๑๑.๔ จริง และมีความประสงค์ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบตาม
กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขทำการเปรียบเทียบ สถานีตำรวจภูธร ข จึงขอให้นายกเทศมนตรีตำบล ก
ดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทาง และขั้นตอนการเปรียบเทียบให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่น
หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๓

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อมูลข้อเท็จจริงตามที่ได้อ้างมานี้ ประกอบกับเทียบเคียงข้อหารือ
กองกฎหมาย กรมอนามัย เรื่องเสร็จที่ ๑๔/๒๕๖๓ เรื่องแนวทางการเปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อน
การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ครั้งที่ ๑๕-๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕
จึงมีความเห็นว่า ให้นายกเทศมนตรีตำบล ก ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศ
กระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบ
และเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือ ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๘๕
แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยการกระทำความผิด
ในการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ถือเป็นความผิดสำเร็จแล้ว และข้อเท็จจริง
ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น รวบรวมพยาน และหลักฐานการกระทำความผิด
เพื่อประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบ ประกอบด้วย รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง บันทึกการจับ (ถ้ามี)
บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา และพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วส่งเรื่องให้เลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบ
ตามความในประกาศกระทรวงฯ ข้อ ๕ ที่กำหนด “ให้เลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบมีหน้าที่ในการรับเรื่อง
จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และจัดส่งให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ ติดตาม และแจ้งผลการพิจารณาดำเนินการ
ของคณะกรรมการเปรียบเทียบแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย”
ซึ่งจะเห็นได้ว่าบทบัญญัติกฎหมายตามประกาศกระทรวงฯ ไม่ได้บัญญัติให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจหน้าที่
ในการส่งเรื่องต่อคณะกรรมการเปรียบเทียบแต่อย่างใด ทั้งนี้ กรณีที่ขาดหลักฐานบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา
ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น รวบรวมพยาน และหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดและเสนอเรื่องเข้าสู่

กระบวนการ...

กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ โดยเป็นอำนาจของคณะกรรมการเปรียบเทียบในการพิจารณา

ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถศึกษารายละเอียดกระบวนการในการเปรียบเทียบปรับและดำเนินคดีเพิ่มเติมได้ที่คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม Standard Operating Procedure (SOP) โดยดาวน์โหลดหนังสือ/คู่มือ ผ่านทางเว็บไซต์ กองกฎหมาย กรมอนามัย <https://laws.anamai.moph.go.th>

กรมอนามัย

กองกฎหมาย

ตุลาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

